

**Bryssel den 16 maj 2025
(OR. en)**

8784/25

LIMITE

**TELECOM 135
CYBER 125
COMPET 349
ESPACE 34**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	16 maj 2025
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Satellitkonnektivitet som byggsten för strategiskt oberoende – behovet av en helhetssyn
– Diskussion

I den rådande och ständigt skiftande geopolitiska situationen utgör konnektivitet en hörnsten i EU:s strategiska oberoende. Utan tillförlitlig och resilient konnektivitet, som utnyttjar befintlig markbunden och icke-markbunden infrastruktur, kommer EU inte att kunna uppnå sina ambitiösa mål eller säkra sin konkurrenskraft på lång sikt. Att behandla konnektivitet som en rad isolerade tekniska områden, såsom rymdsystem, sjökablar, fasta nät och mobil infrastruktur, återspeglar inte längre komplexiteten i det moderna datautbytet i en alltmer sammankopplad värld. I dag skickas data smidigt genom dessa olika infrastrukturer: en användare som får tillgång till molnbaserade tjänster från en mobil enhet kan förlita sig på lokal 5G-konnektivitet, markbundna fiberstamnät, sjökablar som förbinder världsdelar med varandra, och satellitreläer, medan flera nätverksfunktioner är virtualiserade och utförs i molnet. Detta ömsesidiga beroende skapar ett tätt sammanflätat system där störningar eller underinvesteringar i en komponent kan undergräva prestandan, resiliensen och säkerheten i systemet som helhet.

Under det senaste årtiondet har EU främst inriktat sig på markbunden infrastruktur (4G/5G-nät och fiber). Efter det tekniska genombrott som har gjort det möjligt att minska kostnaderna för att bygga och skjuta upp satelliter har dock privata företag och nya aktörer tagit tillfället i akt att utveckla och erbjuda nya tjänster, särskilt konstellationer med låg omloppsbanan som erbjuder minskad data-latens jämfört med traditionella kommunikationssatelliter. Satellitkonnektivitet spelar en allt viktigare roll för att säkerställa tillgång till internet via bredband till överkomliga priser i avlägsna områden, liksom tjänster för säkerhet, resiliens, krishantering, försvar och andra kritiska tillämpningar, genom sitt oberoende av landbaserad energiförsörjning och andra störningar. I takt med att de globala utmaningarna intensifieras är satellitkonnektivitet avgörande för EU:s förmåga att effektivt reagera på nödsituationer, skydda sin digitala suveränitet och stödja konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt.

I detta syfte, och för att möta oron över EU:s bristande suveränitet över rymdbaserad konnektivitet, har unionen beslutat att inrätta sitt eget satellitsystem för säker konnektivitet, IRIS², som inledningsvis kommer att tas i drift 2030 (initial operativ förmåga) och erbjuda inledande tjänster via Govsatcom från och med i år (2025), samtidigt som man gradvis utvidgar portföljen till att omfatta tjänster för statliga användare, inbegripet militära tillämpningar, och säkrade konnektivitetlösningar för bredare civilt och kommersiellt bruk.

Andra aktörer håller också på att utveckla system för satellitkonnektivitet och bedöma sina strategier. Med tanke på det föränderliga tekniska läget och nya utmaningar är detta rätt tidpunkt för att omdefiniera vår strategi och göra EU:s system till en framgång.

Vi måste stärka vårt strategiska oberoende inom satellitkommunikation, vilket kommer att säkra och förbättra vår resiliens och skydda den inre marknaden.

Satellitkonnektivitet ingår redan i 5G-standarderna, och konvergensen mellan icke-markbundna och markbundna nät kommer att bli allt vanligare i flera former, såsom 5G-kärnintegrering och sömlösa satellit- och markbaserade roamingnät, och kommer sannolikt att vara viktig även för 6G, som väntas bli standard senast 2030. Utvecklingen av satellitteknik, såsom ”Direct to Device” (D2D), och det ökande antalet partnerskap mellan mobilnätoperatörer och satellitleverantörer skapar nya möjligheter men medför samtidigt utmaningar och risker, där satellitoperatörer är partner men också konkurrenter till mobiloperatörer. En viktig komponent för strategiskt oberoende är också integreringen av den markkomponent som krävs för satellitkonnektivitet, inbegripet stamkonnektivitet, såsom land- och sjökablar.

Flera frågor har tagits upp när det gäller i vilken utsträckning sektorn kan förlita sig på satelliter för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller uppfylla mål eller skyldigheter avseende täckning, och vilka konsekvenser detta får när det gäller reglering, inbegripet statligt stöd. Att säkerställa rättvist tillträde till EU-marknaden och de nationella marknaderna är också avgörande för att man ska kunna upprätthålla en öppen och konkurrensutsatt marknad med diversifierade erbjudanden till förmån för slutanvändare, inbegripet regeringar och konsumenter.

Harmoniserade regler för marknadstillträde och gemensamma villkor för spektrumtillstånd för satellittjänster skulle kunna skapa lika villkor för operatörer i och utanför EU, uppmuntra till efterlevnad och stödja konkurrens. Detta kommer att stärka Europas ställning på den globala arenan till stöd för europeiska konstellationer, vars ekonomiska bärkraft är beroende av att man uppnår globala tjänster.

Samtidigt väcker den potentiella användningen av markbundna frekvenser från basstationer i rymden för vissa tjänster såsom D2D tekniska frågor, t.ex. vad gäller undvikande av skadlig störning, särskilt i ett fragmenterat tillståndssystem som det europeiska. Europa bör inte vänta till nästa möte i världsradiokonferensen 2027 (WRC-27) för att delta i diskussionen eftersom man då riskerar att hamna på efterkälken i förhållande till andra delar av världen. Samtidigt bör EU dra full nytta av sin harmoniserade metod när det gäller frekvensbandet 2 GHz för mobila satellittjänster. Framtiden för EU:s harmoniserade frekvensband 2 GHz kräver snabba åtgärder, eftersom befintliga tillstånd löper ut i maj 2027. Gruppen för radiospektrumpolitik har konstaterat konkurrerande efterfrågan på denna ändliga resurs, inbegripet traditionella tillämpningar för mobila satellittjänster, ekosystem för sakernas internet/M2M och framväxande D2D-tjänster. Det är mycket viktigt att ta tillfället i akt och använda detta band för att påskynda införandet av denna teknik, skapa rättslig säkerhet för berörda parter och anta ett strategiskt tillvägagångssätt för förberedelserna inför WRC-27, där ytterligare allokeringar för mobila satellittjänster kommer att diskuteras. Snabba åtgärder är av stor betydelse när det gäller att balansera kontinuitet för befintliga operatörer med möjligheter för nya aktörer, säkerställa teknikneutralitet och samtidigt främja innovation och konkurrens inom sektorn för mobila satellittjänster.

En annan nyckelutmaning är att skydda EU:s satellitsystem och deras tjänster, särskilt det globala systemet för satellitnavigering Galileo, från skadlig störning. Förstärkta mekanismer för informationsutbyte, störningsövervakning, utveckling av alternativ, genomförande av motåtgärder och begränsning är av avgörande betydelse för att upprätthålla resiliensen och tillförlitligheten hos unionens satellitsystem.

Effektiva och snabba förberedelser inför världsradiokonferensen 2027 kommer att vara helt avgörande för att säkra unionens intressen när det gäller global spektrumallokering och spektrumtillgång, inte bara för att forma framtiden för avancerade elektroniska kommunikationstjänster, såsom D2D, utan också för att stödja annan EU-politik som är beroende av spektrum, t.ex. övervakning av klimatförändringarna genom Copernicusprogrammet. En aktiv och väl samordnad EU-strategi kommer att krävas för att säkerställa att Europa fortsätter att vara konkurrenskraftigt och strategiskt oberoende i det snabbt föränderliga läget när det gäller satellitkommunikation.

Förslag på frågor:

1. Vilken roll anser ni att satellitinfrastrukturen har när det gäller att säkerställa Europas konkurrenskraft och strategiska oberoende, med beaktande av dess utveckling inom den närmaste framtiden?
 2. Hur kan harmoniserade regler för marknadstillträde och tillsyn stödja både innovation och strategiskt oberoende och säkerställa att alla aktörer följer reglerna?
 3. Vilka särskilda åtgärder bör EU vidta för att stärka sitt tekniska oberoende när det gäller satellitkonnektivitet?
-